

S. Sayısı : 98

Balya - Karaaydın madenlerine hariçten getirilecek gazolin maddesi için prim verilmesine ve İktisad vekâleti bütçesine tahsisat konulmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/1197)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/3557

22-XII 1934

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Balya - Karaaydın madenlerine hariçten getirilecek gazoil maddesi için prim verilmesine ve buna karşılık olarak İktisad bakanlığı bütçesine munzam tahsisat ilâvesine dair Maliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 22-XII-1934 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte yüksek huzurlarına sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

Balya - Karaaydın madenleri ihtiyacı için hariçten getirilecek gazoil maddesi için prim verilmesine ve buna karşılık olarak İktisad bakanlığı bütçesine munzam tahsisat ilâvesine dair kanunun mucib sebepleri lâyihası

Kurşun ve çinko fiatlarında, 1930 senesinden beri cihan piyasasında baş gösteren düşüklük, Balya - Karaaydın madenlerinin işletilmesi hususunu çok güçleştirmiş ve bu sıkıntılı vaziyetin devamı nihayet madeni, Hükümet yardımı olmaksızın işlemeğe devam edemeyecek bir hale sokmuştur. Bu madenin faaliyetinin durmasının civar halkın geçinmesi üzerine ve dış ticaretimize fena tesir yapacağını düşünen Hükümetimiz istihsalât ve patlayıcı maddeler primi vermek ve nisbî resmi asgarî hadde indirmek gibi tedbirler ile bu vaziyete mâni olmuş ve bu meyanda Balya - Karaaydın madenlerinde kullanılmak üzere hariçten getirilecek gazoil maddesinin gümrükten ve muamele vergisinden muaf tutulması hakkında Meclise bir kanun lâyihası sunmuş ve bu lâyiha Büyük Millet Meclisince tasvib buyurularak 14 - XII - 1934 tarihinde 1895 numara ile üç sene müddetle meri olmak üzere kanunlaştırılmıştır.

İşbu kanunun tatbikına başlanıldığı zamandan beri kurşun ve gümüş piyasalarında lehte bir teddüle olmamış, bilâkis fiatlar günden güne düşmekte devam etmiştir.

Meriyet müddeti 21 - XII - 1934 tarihinde hitam bulacak olan bu kanun hükmünün bir müddet daha temdidi suretile muafiyetin ilgasından ise memlekete sokacağı gazoillerin gümrük ve muamele vergilerinin kendisine prim olarak iadesi ve bunun için alınacak resim ve vergilerin bir taraftan varidat bütçesinde açılacak hususî bir fasla irad kaydı ve bu paralarla karşılanmak üzere İktisad bakanlığı bütçesinin 689 neu faslına 155 000 liranın munzam tahsisat olarak ilâvesi münasib görülmüş ve bu maksatla ilişik kanun lâyihası tanzim kılınmıştır.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Karar No. 70

Esas No. 1/1197

23 - XII - 1934

Yüksek Reisliğe

Balya - Karaaydın madenlerine hariçten getirilecek gazöyl maddesi için prim verilmesine ve buna karşılık olarak İktisad vekâleti bütçesine munzam tahsisat ilâvesine dair olub Başvekâletin 22 - XII - 1934 tarih ve 6/3557 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâ-yihası encümenimize verilmiş olmakla Maliye vekili Fuad Ağralı hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu.

Bir kaç senedenberi kurşun piyasasında baş gösteren düşüklük Balya - Karaaydın madenlerinin işletilmesi hususunu haylice güçleştirmiş ve bu sıkıntılı vaziyet karşısında Hükûmetin yardımı olmaksızın faaliyetinin devamına imkân kalmamış olduğu göz önüne alınarak Yüksek Meclise kabul edilen 21 - XII - 1931 tarih ve 1895 sayılı kanunla bu madenlerde kullanılmak üzere hariçten getirilen gazöyl maddesi gümrükten ve muamele vergisinden üç sene müddetle muaf tutulmuş idi. Bu kanunla tayı edilen müddet 21 - XII - 1934 tarihinde bitmiş ise de bu güne kadar kurşun ve gümüş piyasasında lehe bir değişiklik olmadığı gibi fiyatlar günden güne düşmekte olduğundan bu madenlerin çalışabilmelerine imkân verilmek üzere bunların memlekete sokacağı gazöyillerin

gümrük ve muamele vergilerinin kendilerine prim olarak iadesi, bunun için de İktisad vekâleti bütçesinin 689 neu faslına 155 bin liranın munzam tahsisat olarak ilâvesi istenmektedir.

Ancak bu madenlere prim verilmesi muvafık olub olmayacağı ve o zamanki zaruretlerin devam edib etmediği tetkika muhtaç bir keyfiyet olduğu cihetle şimdilik prim ve munzam tahsisat verilmesi şeklinden vaz geçilerek 3 senedenberi devam etmekte olan 21 - XII - 1931 tarihli ve 1895 sayılı kanun hükmünün 1934 malî senesi nihayetine kadar uzatılması encümenimizce muvafık görülmüş ve kanun lâ-yihası bu esasa göre düzeltilmiştir.

Müstacelen müzakere edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis Burdur M. Ş. Özkan	Reis V. Isparta M. Ünsal	M. M. Bayazıt İhsan
Bursa Dr. G. Kagraman	Çorum Mustafa	Erzurum A. Akyürek
Giresun Kâzım Akay	Kayseri H. Hilmi	
Kırklareli M. Nahid	Tokat S. Genca	Kırklareli Ş. Ödül

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Balya - Karaaydın madenlerinde kullanılmak üzere hariçten getirilecek gazoöl maddesi için prim verilmesine ve buna karşılık olarak İktisad bakanlığı bütçesine munzam tahsisat ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Balya - Karaaydın madenlerinde kullanılmak üzere bu madenleri işleten müessesenin hariçten (kesafeti + 15. c derecesinde 0,830 — 0,900 arasında bulunmak ve lüzuciyeti 50 c. derecesinde 1,10 — 1,80 Engler arasında olmak üzere) getireceği gazoöl için verilecek prim karşılığı olarak 1934 senesi İktisad bakanlığı bütçesinin 689 ncu faslına 155 000 lira munzam tahsisat konulmuştur.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince ihtiyac nisbetinde memlekete sokulacak gazoölün maddede sarfedildiğini mübeyyin vilâyetçe musaddak vesika üzerine alınmış olan gümrük resmi ve muamele vergisi prim olarak iade olunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, İktisad, Gümrük ve inhisarlar ve Maliye bakanları memurdur.

22 - XII - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Ismet İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>Z. Apaydın</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüştü Aras</i>	<i>Fuad Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>A. B. Özmen</i>	<i>Ali Çetinkaya</i>	<i>Celâl Bayar</i>
S. İ. M. V.	G İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Balya - Karaaydın şirketi namına dışarıdan getirilecek gazoölün gümrük resminden ve muamele vergisinden muafiyetine dair olan 21 - XII - 1931 tarih ve 1895 sayılı kanun hükmünün 1934 malî yılı sonuna kadar uzatılması hakkında kanun

MADDE 1 — Balya - Karaaydın şirketi namına dışarıdan getirilecek gazoölün 3 sene müddetle gümrük resminden ve muamele vergisinden muafiyetine dair olan 21 - XII - 1931 tarih ve 1895 sayılı kanunun hükmü 1934 malî yılı sonuna kadar uzatılmıştır.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Gümrük ve inhisarlar, İktisad ve Maliye ve-killeri memurdur.